

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อนุจ. 45 /2562

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

เผยแพร่เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562

สำนักงานได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้สำนักงานได้
ตามที่ติดต่อด้านล่าง หรือ e-mail: thanunya@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 10 มกราคม 2563

ท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

1. นางสาว ธัญญา กลวัชรสังสิต โทรศัพท์ 0-2033-9781
2. นางสาว สุมิตรา พิบูลชล โทรศัพท์ 0-2263-6072

สำนักงานขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะ มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 1207 หรือ 0-2033-9999 โทรสาร 0-2033-9660

1. ทิวา

ปัจจุบันสำนักงานกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวม โดยบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลเดียวกัน¹ สามารถถือหน่วยลงทุนในแต่ละกองทุนรวมได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวม ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) ให้การจัดตั้งกองทุนรวมมีการกระจายการถือหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนทั่วไปอย่างแท้จริง
- (2) มิให้กองทุนรวมถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากประโยชน์ทั่วไปที่พึงได้รับจากการลงทุน

- (3) มิให้กองทุนรวมถูกแทรกแซงการจัดการกองทุนโดยผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่
- (4) ป้องกันผลกระทบจากการขายคืนของผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่

ในเวลาต่อมา ผู้ประกอบธุรกิจเสนอให้สำนักงานทบทวนหลักเกณฑ์เพื่อยกเลิกการจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวม เนื่องจาก

- (1) เป็นอุปสรรคต่อการขยายขนาดกองทุน โดยเฉพาะกองทุนรวมขนาดเล็ก²
- (2) การดำเนินการมีต้นทุนและความยุ่งยาก โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลกลุ่มบุคคลเดียวกัน
- (3) ข้อมูลที่ได้มาอาจไม่ครบถ้วนหรือถูกต้อง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการเก็บข้อมูลผ่าน selling agents

หลายราย และ selling agents จำนวนมากให้บริการลักษณะ omnibus account³

(4) เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแบบฟอร์มมาตรฐานเดียว (single form) ที่จะนำมาใช้สำหรับธุรกรรมในตลาดทุนทั้งอุตสาหกรรม เนื่องจากมีเพียงผู้ประกอบธุรกิจด้านกองทุนรวมที่ยังคงต้องใช้ข้อมูลกลุ่มบุคคลเดียวกัน ประกอบกับกรมสรรพากรได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจดทะเบียนภาษีเงินได้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการจัดเก็บภาษีการลงทุนในตราสารหนี้⁴ ซึ่งช่วยลดความกังวลในการใช้กองทุนรวมเพื่อเลี้ยงภาษีได้⁵

จากที่มาข้างต้น สำนักงานจึงมีแนวคิดจะทบทวนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมและเปิดรับฟังความคิดเห็นหลักการจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อคิดเห็นไปใช้ประกอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ไม่รวมถึงกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน⁶

¹ “กลุ่มบุคคลเดียวกัน” หมายความว่า บุคคลที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะดังต่อไปนี้ (1) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(2) นิติบุคคล และผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนของนิติบุคคลนั้นซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลดังกล่าว ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดหรือความเป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

² เนื่องจากผู้ลงทุนรายใหญ่อาจลงทุนเกินข้อจำกัดได้จาง อย่างไรก็ตาม สำนักงานได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อแก้ปัญหาเกณฑ์ 1 ใน 3 เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของกองทุนขนาดเล็ก โดยขกเว้นข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนให้การถือหน่วยลงทุนที่มีระยะเวลาติดต่อกันไม่เกิน 1 ปี หลังจากนั้น บลจ. ยังสามารถมาขอถอนคืนจากสำนักงานได้อีก

³ การถือหน่วยลงทุนเพื่อบุคคลอื่นผ่านบัญชีแบบไม่เปิดเผยชื่อ

⁴ ผู้ลงทุนมีภาระภาษีเท่าเทียมกันระหว่างการลงทุนตรงในตราสารหนี้และลงทุนผ่านกองทุนรวม

⁵ อย่างไรก็ตาม การลงทุนในตราสารหนี้ยังมีข้อได้เปรียบกรณีลงทุนผ่านกองทุนรวมที่ไม่จ่ายเงินปันผลซึ่งผู้ลงทุนไม่ต้องเสียภาษี เนื่องจากเงินปันผลจากตราสารหนี้ที่กองทุนรวมได้รับไม่ต้องเสียภาษี และสะสมเงินปันผลนั้นเป็นมูลค่ากองทุนที่เพิ่มขึ้น เมื่อผู้ลงทุนขายหน่วยลงทุนหรือกรณี auto redemption หากได้ผลกำไรส่วนต่างจากราคาหน่วยลงทุน ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่ต้องเสียภาษี เมื่อเทียบกับการลงทุนตรงในตราสารหนี้ ผู้ลงทุนรับเงินปันผลจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% ของเงินปันผลที่ได้รับ

⁶ เนื่องจากกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเป็นกองทุนที่มีนโยบายลงทุนในอสังหาริมทรัพย์หรือกิจการ โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งจะมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติในการไต่ถามหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่ลงทุนอยู่บ่อยครั้ง หากไม่มีข้อจำกัดในการถือหน่วยลงทุน ก็จะทำให้มีโอกาสที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสามารถขึ้นนำหรือกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการกองทุนได้ นอกจากนี้ กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเป็นกองทุนรวมที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยขกเว้นภาษีเงินปันผลให้แก่บุคคลธรรมดาเป็นเวลา 10 ปี นับแต่วันที่จะเป็นจัดตั้งกองทุน และมีการลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนทรัพย์สินกิจการ โครงสร้างพื้นฐานอีกด้วย จึงเห็นว่ายังมีความจำเป็นที่ต้องคงข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมไว้

2. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ

เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ไม่เป็นภาระแก่ผู้ปฏิบัติเกินความจำเป็นหรือทำให้เกิดต้นทุนการดำเนินงานที่ไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ และยังคงเจตนารมณ์ที่จำเป็นของหลักเกณฑ์เดิมไว้

3. แนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์

สำนักงานมีแนวคิดที่จะปรับปรุงหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ ดังนี้

1. ยกเว้นข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนในกรณีที่ บลจ. ดำเนินการตามที่กำหนดได้ครบถ้วน ดังนี้⁷
 - (1) บลจ. ต้องเสนอขายหน่วยลงทุนในวงกว้าง และต้องมีค่าใช้จ่ายกองทุนรวมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากประโยชน์ทั่วไปที่พึงได้รับจากการลงทุน ทั้งนี้ บลจ. ต้องรับรองเรื่องดังกล่าวข้างต้นในการยื่นขออนุมัติจัดตั้งกองทุน⁸
 - (2) บลจ. ต้องมีการบริหารจัดการสภาพคล่องที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับผลกระทบหากผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่ขายคืนหน่วยลงทุนจำนวนมากในคราวเดียว
 - (3) บลจ. ต้องมีกลไกที่จะทราบถึงลูกค้าหรือผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง รวมทั้งจำนวนหน่วยลงทุนที่ถืออยู่⁹ (ติดตาม ongoing)
 - (4) บลจ. ต้องมีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ถือหน่วยลงทุนรับทราบถึงการมีผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่ในกองทุนรวมซึ่งอาจมีผลต่อมติของผู้ถือหน่วยลงทุนในการแก้ไขโครงการหรือวิธีการจัดการกองทุนรวม ทั้งส่งผลกระทบต่อผู้ถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหากผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่ขายคืนหน่วยลงทุนจำนวนมากในคราวเดียว
2. ปรับปรุงวิธีการนับการถือหน่วยลงทุน โดยยกเลิกการนับกลุ่มบุคคลเดียวกัน จะจำกัดการถือหน่วยลงทุนเฉพาะที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถือได้ในแต่ละกองทุนรวมต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมนั้น
3. ยกเลิกการยกเว้นให้ผู้ถือหน่วยลงทุนเกินข้อจำกัดได้ติดต่อกันไม่เกิน 1 ปี ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทน. 46/2556 ข้อ 8(2)(ค) ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556 เนื่องจากสามารถใช้ข้อยกเว้นตาม 1 ได้
4. เพิ่มขอบเขตการทำหน้าที่ติดตามดูแลตามมาตรา 124/1 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 โดยครอบคลุมถึงการสอบทานการจัดการกองทุนรวมที่มีเหตุชวนสงสัยว่าผู้ถือหน่วยลงทุนรายใหญ่อาจมีอำนาจแทรกแซงการจัดการกองทุน หรือมีการถือหน่วยลงทุนในระดับที่อาจสร้างผลกระทบต่อการจัดการสภาพคล่องของกองทุนรวมหรือผลกระทบด้านอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวม

⁷ หากได้รับการยกเว้นตามเงื่อนไข จะไม่จำกัดสิทธิรับเงินปันผลและการนับคะแนนเสียงในการขอมติผู้ถือหน่วยลงทุน และไม่ต้องขอผ่อนผันจากสำนักงาน

⁸ ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานกำหนด และลงนามโดยกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท/ผู้ได้รับมอบอำนาจ

⁹ กรณีการถือผ่าน omnibus account ยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในประกาศปัจจุบัน

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ข้อกำหนดการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

ข้อมูลทั่วไป			
ชื่อผู้ตอบ		ตำแหน่ง	
ชื่อบริษัท			
โทรศัพท์		โทรสาร	
อีเมล			
สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
☐ บริษัทจัดการ	☐ ผู้ดูแลผลประโยชน์		
☐ ผู้ถือหน่วยลงทุน	☐ อื่น ๆ (ระบุ)		

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไปที่ ฝ่ายนโยบายธุรกิจจัดการกองทุน
 สำนักงาน ก.ล.ต. 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรสาร: 0-2033-9781 หรือ e-mail: thanunya@sec.or.th

*** สำนักงานขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

แบบสำรวจความคิดเห็น

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สำนักงานจะปรับปรุงร่างประกาศในเรื่องดังนี้

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. การยกเว้นข้อจำกัดการถือหน่วยลงทุนภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด	☐	☐
ขอเสนอแนะหรือขอสังเกตเพิ่มเติม		
2. การยกเลิกการนับกลุ่มบุคคลเดียวกัน	☐	☐
ขอเสนอแนะหรือขอสังเกตเพิ่มเติม		
3. การยกเลิกข้อยกเว้นให้ถือหน่วยลงทุนเกินข้อจำกัดได้ติดต่อกันไม่เกิน 1 ปี	☐	☐
ขอเสนอแนะหรือขอสังเกตเพิ่มเติม		
4. การเพิ่มขอบเขตการทำหน้าที่ติดตามดูแลตามมาตรา 124/1	☐	☐
ขอเสนอแนะหรือขอสังเกตเพิ่มเติม		
5. อื่น ๆ	☐	☐
ขอเสนอแนะหรือขอสังเกตเพิ่มเติม		